

Београдска филхармонија  
Сезона 2021/22  
*Баш смо вас се ужелели*

**Петак, 1. април 2022.**

**Габријел Фелц**  
**Сонок Ким**, клавир

**Волфганг Амадеус Моцарт**  
Концерт за клавир и оркестар у Бе-дуру, бр. 27

*Allegro*  
*Larghetto*  
*Allegro*

Трајање: око 32 минута

—

**Леонард Бернштајн**  
Симфонија бр. 2, *Доба стрейње* за клавир и оркестар

Први део  
*Пролої: Lento moderato*  
*Седом доба: Варијације 1–7*  
*Седом фаза: Варијације 8–14*  
Други део  
*Ламентација: Largo*  
*Маска: Изузетно брзо*  
*Еїилої: Adagio – Andante - Con moto*

Трајање: око 35 минута

Од свих форми које је компоновао **Волфганг Амадеус Моцарт** (1756-1791) вероватно је највећи утицај и реформу извршио управо на концертантни жанр, у највећој мери за дела за инструменте са диркама (неколико раних је намењено искључиво чембалу). Пишући их у првом реду за себе као извођача, још од најранијег детињства цењеног детета виртуоза, Моцарт је свој драмски потенцијал, најснажније исказан на пољу опере, унео и у своја концертантна дела. Један од најпопуларнијих је последњи од двадесет и седам клавирских концерата у Бе-дуру К 595 настао 1791. године, који је сам композитор премијерно извео у Бечу неколико месеци касније, што је био и његов последњи јавни наступ. Као и његова претходна два концерта у истом тоналитету К 450 и К 456 из 1784. године, и овај карактерише лирска атмосфера, једноставност и камерна фактура. Деоница солисте је, насупрот традицији, замишљена као пратња у односу на поједине оркестарске деонице које доносе главни тематски материјал. Чак и када композитор повери клавиру улогу вође, остали инструменти граде сложену фактуру која се стапа са њом. Развојни део, грађен у сложенем контрапунктском замаху, води до репризе. Други став који одише једноставношћу богато је оркестриран, док се истовремено солисти пружа прилика да демонстрира своју вештину обликовања мелодије. Финале започиње оригиналном Моцартовом песмом *Sehnsucht nach dem Frühling* (Чезња за пролећем), која је недуго после настанка стекла статус народне песме. Инвенција теме је маестрална, док се у богатом звуку мешају осећања радости и туге.

Према поеми британског песника Вистана Хјуа Одена *Доба стрејње* **Леонард Бернштајн** (1918-1990) је 1948-49. године компоновао истоимено дело за соло клавир и оркестар, означивши га као **Друга симфонија**. Посветио га је Сергеју Кусевицком који је планирао да са њим заврши своју 25-годишњу диригентску каријеру у Бостонском симфонијском оркестру, док је аутор на премијери свирао солистичку деоницу.

Иако је Оден у тренутку изласка поеме из штампе 1947. године добио неке од најлошијих критика у каријери, она му је донела Пулицерову награду, у кратком року доживела је четири издања, а Бернштајнова симфонија заинтересовала је и кореографа

Џерома Робинса за балет. И поред њихових успеха, песник им није дао кредибилитет, нарочито балету.

За многе, *Доба стрейње* било је прави приказ културног стања двадесетог века након завршетка Другог светског рата. За Бернштајна, *један од најпотреснијих примера чисте виртуозности у историји енглеске поезије и дело које одузима дах* било је подлога за симфонију без симфонијске форме. Уместо четири традиционална става намењених искључиво оркестру, композиција је подељена у два дела са по три одсека за клавир и оркестар која се изводе без паузе. Музички садржај строго прати текстуални без намере да буде превише програмски, а улога пијанисте *представља аутобиографској протагонисту у тешкој и проблематичној отрази за вером*. Прича прати четири странца који се упознају у њујоршком бару током рата и у форми античке еклоге (пасторална поезија писана у дијалозима) излажу своја виђења живота. *Пролог* представља протагонисте, *Седам доба* је њихов разговор о животним добрима од рођења до смрти, а *Седам фаза* је симболична потрага за „праисторијском срећом“, оба у форми варијација које доносе различита расположења и фактуре. *Ламентација*, у романтичарском маниру говори о губитку животног ослонаца, *Маска* је у форми скерца за клавир и перкусије у џез-стилу, слика ноћне забаве са љубавном причом, док се кроз *Епилог* у зору сви на крају задовољни разилазе, враћајући се свакодневни животима. Журећи да заврши дело, Бернштајн је последњи сегмент завршио три седмице пре премијере, без солисте у њему. Незадовољан резултатом, 1965. године га је прерадио, наменивши клавиру значајну улогу са завршном каденцом испред Коде.

Даница Максимовић